

Bogen *Ledelsesskygger* er en af de bøger, som du med blot minimal interesse for ledelse med fordel kan afsætte tid til at læse. For mig var den svær at lægge væk. Selv i juleferiens travlhed var det nemt at prioritere læsetid, fordi den kontinuerligt igangsatte interessante refleksioner over ledelse. Giver man sig tid til at læse anmeldelser fra topledere, der har læst bogen, er de rosende ord mange. Det fremgår af disse, at bogen kan være relevant at læse for ledere på allerhøjeste niveau, men efter min mening er den også relevant som kilde til refleksioner for den ledelsesinteresserede medarbejder eller som inspiration til psykologer eller coaches, der interesserer sig for arbejdet med ledelsesudvikling.

Forfatteren skriver i forordet: "Ledere står hele tiden på kanten. De skal operere dér, hvor det kendte ikke slår til. Dér hvor ingen ved, hvad der er rigtigt og forkert, og dér, hvor konsekvenserne er store (...) hvor godt og ondt afhænger af øjnene, der ser". Henrik Villumsens deler i *Ledelsesskygger* ud af sine erfaringer med at hjælpe ledere. Han praktiserer coaching (hvor lederen selv finder svarene) og mentoring (hvor han deler ud af sine erfaringer og viden fra samtaler med andre ledere), og han forklarer, hvordan samtalerne med ledere i visse tilfælde tangerer det terapeutiske. Bogen er baseret på fortællinger og hvert kapitel repræsenterer temaer, som ledere må forholde sig til og reflektere over. Der er fx kapitlet omkring tvivlen som drivkraft eller det om, at mennesker vil ledes af mennesker.

Henrik Villumsen er exam.art. i filosofi og har en master i psykologi. Han har 30 års erfaring med lederudvikling og har været mentor og coach for topledere inden for alle typer af brancher i nogle af de største globale virksomheder. Han er tilknyttet International Institute for Management Development i Schweiz som coach og er desuden medlem af Education Coaching Team i Europe for Harvard Business School. Der er således masser af erfaring at trække på og dele ud af.

Henrik Villumsen skelner tidligt i bogen mellem lederskab (det at få ting til at ske gennem andre) og management (det at drive en virksomhed). Det er førstnævnte – mere specifikt udvikling af lederskab og ledelsesmæssigt beredskab – som er i fokus i bogen. Du bliver som læser ført gennem anonymiserede eksempler fra samtaler med topledere, forfatterens egne refleksioner over sin praksis og et hav af ledelsesmæssige dilemmaer. Ledelse beskrives som en kunst, der udvikles gennem refleksion og tvivl, og der gives eksempler på de gode spørgsmål, der hjælper lederen til at blive klogere på sig selv og sit lederskab samt fordrer udvikling af lederskabet.

Bogens styrke er de interessante fortællinger med eksempler og forfatterens store erfaring inden for feltet. I den sidste del af forordet skriver Henrik Villumsen, at bogen vil give meget få konkrete svar på noget som helst, men at de, der holder ud og læser hele bogen, forhåbentlig vil gøre sig tanker om deres eget lederskab og mere generet om lederskabets natur. Jeg tilslutter mig det hele. Der er ingen grund til at læse bogen, hvis du søger 10 gode råd til at være leder eller ledelseskonsulent og/eller henvisninger til specifikke teorier eller metoder, men bogen kan anbefales som en fremragende kilde til refleksion over ledelsesmæssige dilemmaer, ledelsesudvikling og interessant spørgsmål og/eller temaer til udvikling af lederskab.

Jeg kan kun give mine varmeste anbefalinger.

Af Felicia Nyløkke. Autoriseret psykolog og specialist i psykoterapi. Ansat i Militærpsykologisk Afdeling

